

Praktijkgericht Onderzoek bij Hogeschool Rotterdam

Visie en beleid

Hogeschool Rotterdam
Juni 2015

praktijkgericht **onderzoek**

Praktijkgericht Onderzoek bij Hogeschool Rotterdam

Visie en beleid

Praktijkgericht onderzoek is van cruciaal belang voor de hogeschool. Hogeschool Rotterdam leidt studenten op tot vakkundige, onderzoekende en weerbare professionals. Onderzoekend en reflectief vermogen en maatschappelijk bewustzijn spelen naast kennis en vakmanschap een steeds belangrijker rol in de beroepspraktijk. De beroepspraktijk ontwikkelt zich op alle terreinen in hoog tempo. Zij wordt in toenemende mate gebaseerd op inzichten uit wetenschap en praktijkgericht onderzoek. Dat moet ook wel: maatschappelijke en technologische ontwikkelingen maken het werk complexer. De beroepspraktijk verwacht van onze afgestudeerden dat ze die ontwikkelingen bij kunnen houden, en dat zij in staat zijn impulsen te geven voor verbetering en vernieuwing.

Hogeschool Rotterdam richt daarom haar onderzoek op de beroepspraktijk van hoog opgeleide professionals. Onze lectoren, docenten en studenten reflecteren kritisch op ontwikkelingen in de professionele praktijk en helpen bij het aanjagen van innovaties in het professioneel handelen, in processen, producten en diensten. Zij vergaren daarbij kennis over nieuwe ontwikkelingen in de praktijk. Lectoren vertalen deze kennis samen met docenten naar de curricula van opleidingen en zijn betrokken bij het onderwijs. Dat versterkt het niveau van het onderwijs en stelt de opleidingen in staat om onderzoeksmethodologie, reflectie en kritisch denken te integreren in de opleidingsprogramma's.

De komende jaren willen wij een kwaliteitsslag maken. Een grotere omvang van het onderzoek is nodig om het onderwijs goed te bedienen. De samenhang tussen het onderzoek en het onderwijs moet groter worden om de impact op het onderwijs te versterken en de kwaliteit daarvan te verhogen. En de organisatie van dat alles moet eenvoudiger en transparanter worden. Dit document formuleert de visie op de betekenis en de rol van het praktijkgericht onderzoek van Hogeschool Rotterdam. Het sluit aan bij het Focusprogramma, waarin helder is aangegeven dat het niveau van het onderwijs versterkt moet worden door meer samenhang aan te brengen met de Rotterdamse beroepspraktijk en het onderzoek daar naar. Dat geeft in belangrijke mate richting aan de te formuleren visie en doelen en de uitwerking daarvan.

Missie

Hogeschool Rotterdam is een kennisinstelling met een goede reputatie waar het praktijkgerichte onderzoek nauw verbonden is met het onderwijs, zodat het bijdraagt aan het opleiden van vakkundige, onderzoekende en weerbare professionals. Dat onderzoek is van hoge kwaliteit en heeft een diepe verbinding met Rotterdamse beroepspraktijken. Lectoren, docenten en studenten dragen met het onderzoek bij aan het verbeteren en vernieuwen van de beroepspraktijk.

Visie

Onderzoek is voor Hogeschool Rotterdam belangrijk om het geambieerde eindniveau van het bacheloronderwijs te realiseren. Daarvoor is het noodzakelijk om een aansprekende partner voor innovatie in (regionale) netwerken te zijn. Het verwerven van kennis en het toepassen daarvan in bestaande praktijken draagt bij aan het verbeteren en vernieuwen van zowel de opleiding als de beroepspraktijk. Hogeschool Rotterdam kiest er daarom nadrukkelijk voor vooral te willen sturen op de meerwaarde (impact) van ons onderzoek voor studenten, medewerkers, het beroepenveld en de maatschappij. Onderzoek aan Hogeschool Rotterdam wordt vormgegeven binnen samenwerkingsverbanden van opleidingen, kenniscentra en beroepspraktijk, is methodisch grondig en praktijkgericht.

Hogescholen hebben de opdracht onderwijs te verzorgen dat studenten opleidt met onderzoekende en reflectieve vermogens. Het gaat daarbij om een combinatie van kennis en vaardigheden. De borging daarvan vindt plaats door middel van de zogeheten Dublin-descriptoren, in het bijzonder geoperationaliseerd in standaard drie, zoals die door accreditatiecommissies gehanteerd wordt. Deze uitdaging betekent een brede opdracht voor het onderwijs. Voor elke opleiding wordt gespecificeerd tot welke specifieke competenties van studenten die onderzoekende houding moet leiden. Dat wordt vertaald in onderwijs dat doordrenkt is van onderzoek, met name ook in zijn methodische gedaante, dat dan ook op verschillende niveaus in elke opleiding als zodanig geprogrammeerd zichtbaar is.

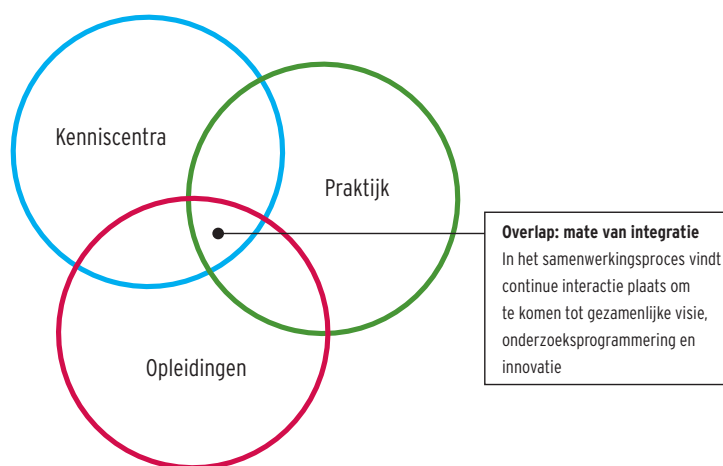
Om in het praktijkgericht onderzoek focus en massa aan te brengen heeft Hogeschool Rotterdam gekozen voor een beperkt aantal maatschappelijke thema's waarop zij wil excelleren: 'Transitie naar duurzame haven en stad', 'Design en Media', 'Zorginnovatie', 'Talentontwikkeling' en 'Innovatief Ondernemerschap'. Deze thema's zijn ontleend aan de centrale aandachtspunten voor de regionale ontwikkeling en bieden de basis voor multidisciplinair onderzoek dat zich goed kan verbinden met een breed scala aan opleidingen. Kennis uit verschillende disciplines wordt ingezet om voor concrete vraagstukken een werkzame oplossing te vinden. Rond elk thema is een kenniscentrum ingericht. Kenniscentra zijn de thuisbasis van lectoren en vormen het organisatorisch kader voor de onderzoeksprogrammering. Docenten, studenten en professionals uit de praktijk werken in de kenniscentra samen met lectoren aan de uitvoering van het onderzoek.

De hogeschool profileert zich sterk op twee typisch Rotterdamse speerpunten: de duurzame ontwikkeling van het Rotterdamse Haven- en industriecomplex en de integrale aanpak van de sociale, economische en maatschappelijke problemen in Rotterdam Zuid. Rond elk van deze speerpunten is een Centre of Expertise gevormd, waarin de hogeschool structureel samenwerkt met relevante bedrijven en instellingen.

gen. Centres of Expertise bieden een programmatisch kader waarbinnen opleidingen en kenniscentra samenwerken aan concrete projecten in de maatschappelijke praktijk.

Vervlechting van onderzoek en onderwijs in concrete beroepssituaties leidt tot een krachtige, uitdagende en inspirerende leer- en werkomgeving voor studenten, maar ook voor docenten/onderzoekers en voor participanten uit de beroepspraktijk. Kenniscentra en Centres of Expertise zijn voor hen allen zo een vruchtbare biotoop voor professionele ontwikkeling.

Onderstaande figuur is een schematische weergave van deze visie: opleidingen en kenniscentra ontwikkelen in interactie met de beroepspraktijk een gezamenlijke visie op de toekomst en uitdagingen van het betreffende werkveld en de betekenis daarvan voor huidige en toekomstige professionals. Die geeft richting aan de ontwikkeling van het onderwijs en aan de programmering van het onderzoek. In het onderzoek wordt in wisselende samenstelling en met een verschillende mate van intensiteit samengewerkt tussen de drie genoemde partijen. In de dynamiek binnen de geschetste overlap ontstaan innovatie van onderwijs- en beroepspraktijk. Centres of Expertise hebben de taak die dynamiek rond de beide gekozen speerpunten te stimuleren en te intensiveren in concrete programma's.

Figuur 1. Schematische weergave vervlechting onderzoek, onderwijs en beroepspraktijk.

Doelen en indicatoren

Hogeschool Rotterdam stelt dat een hoog eindniveau van studenten alleen goed behaald kan worden wanneer onderwijs, praktijkgericht onderzoek en de beroepspraktijk in een opleiding verweven zijn. De hogeschool wil met praktijkgericht onderzoek resultaten boeken in de volgende prestatiegebieden:

- ▶ Verbinding met onderwijs (Onderzoek draagt bij aan actuele, maatschappelijk relevante curricula, aan de ontwikkeling van studenten en aan de professionele ontwikkeling van docenten op het terrein van onderzoek en beroepspraktijk);
- ▶ Wetenschappelijk (Onderzoek draagt bij aan het ontwikkelen en delen van nieuwe kennis);
- ▶ Praktijkgericht (Onderzoek draagt bij aan innovatie van de beroepspraktijk en/of maatschappij).

Voor Hogeschool Rotterdam staat de meerwaarde van de wisselwerking tussen opleiding, kenniscentrum en beroepspraktijk centraal. De relaties in deze driehoek kunnen op verschillende niveaus invulling krijgen. De indicatoren voor praktijkgericht onderzoek moeten dus een beeld geven van de mate van onderlinge betrokkenheid en vervlechting (de relatie), de impact die de onderzoeksactiviteiten hebben op de kwaliteit van de opleiding en de impact op de beroepspraktijk en wetenschap.

Omdat die vervlechting en inhoudelijke betrokkenheid niet rechtstreeks (cijfers) te meten is, gebruikt Hogeschool Rotterdam zowel kwantitatieve als kwalitatieve stuurindicatoren voor kenniscentra en opleidingen. Een bestuurlijk overleg van vijf grote hogescholen heeft voor intern gebruik een denkkader geschetst voor het formuleren van indicatoren, dat vertrekt vanuit de eisen aan praktijkgericht onderzoek, zoals geformuleerd in het Brancheprotocol. Hierin wordt onderscheid gemaakt tussen indicatoren die Input, Activiteiten, Output, Gebruik en Impact meten.

Hogeschool Rotterdam kiest ervoor te sturen op indicatoren die Impact meten. De Impact indicatoren sluiten direct aan bij de visie op praktijkgericht onderzoek; concretiseren de meerwaarde van het onderzoek voor studenten, medewerkers, het beroepenveld en de maatschappij of wetenschap. Aan de voortgang op deze indicatoren geeft de hogeschool invulling via de jaarlijkse monitoring van Output indicatoren. Daarnaast levert de hogeschool haar bijdrage aan landelijke kennisdeling en de verdere ontwikkeling van praktijkgericht onderzoek door jaarlijks informatie over de inzet van mensen en middelen te delen met Vereniging Hogescholen. Deze Input indicatoren creëren de condities om de ambities voor onderzoek van de hogeschool te kunnen realiseren.

De hogeschool heeft de categorieën Impact, Output en Input als volgt ingevuld:

- ▶ Impact: de effecten van onderzoek, het gebruik, de kennis/waarde toevoeging (voor onderwijs/organisatie, economisch en/of maatschappelijk).
- ▶ Output: de producten of diensten die onderzoek levert (voor zowel intern als extern gebruik).
- ▶ Input: de inzet van middelen en mensen voor onderzoeksactiviteiten.

Voor elk van de opleidingen c.q. kenniscentra/onderzoekslijnen worden concrete ambities geformuleerd, die leidend zijn voor de planvorming. Het systeem van kwaliteitszorg is erop gericht de kwaliteit op deze doelen vast te stellen, te borgen en gepland te ontwikkelen. De Impact, Output en Input indicatoren staan in de bijlage. In het Handboek Kwaliteit Onderzoek wordt de beleidscyclus voor onderzoek van de hogeschool nader toegelicht. Hiermee kunnen kenniscentra hun cyclus vormgeven en de indicatoren operationaliseren.

Hoofdlijnen van beleid

De visie is geformuleerd als basis voor het hogeschoolbeleid op praktijkgericht onderzoek. In de beleidslijnen wordt geschetst hoe Hogeschool Rotterdam naar de gewenste situatie voor de organisatie en rol van praktijkgericht onderzoek toe wil werken.

De hogeschool wil dat onderwijs en onderzoek hun programmering in samenhang met elkaar ontwikkelen. Waarbij de kenniscentra intensief betrokken zijn bij de opleidingen en docenten actief betrokken zijn bij onderzoeksactiviteiten. Hogeschool Rotterdam heeft daarom een gezamenlijke en breed gedeelde opvatting ontwikkeld

over de waarde van onderzoek voor de hogeschool en over de verbinding tussen onderzoek en onderwijs. Het hieronder geformuleerde beleid is een uitkomst van de samenwerking tussen kenniscentra, opleidingen en diensten.

In dit deel 'Hoofdpijnen van beleid' wordt in samenhang de hoofdpijnen geschetst van:

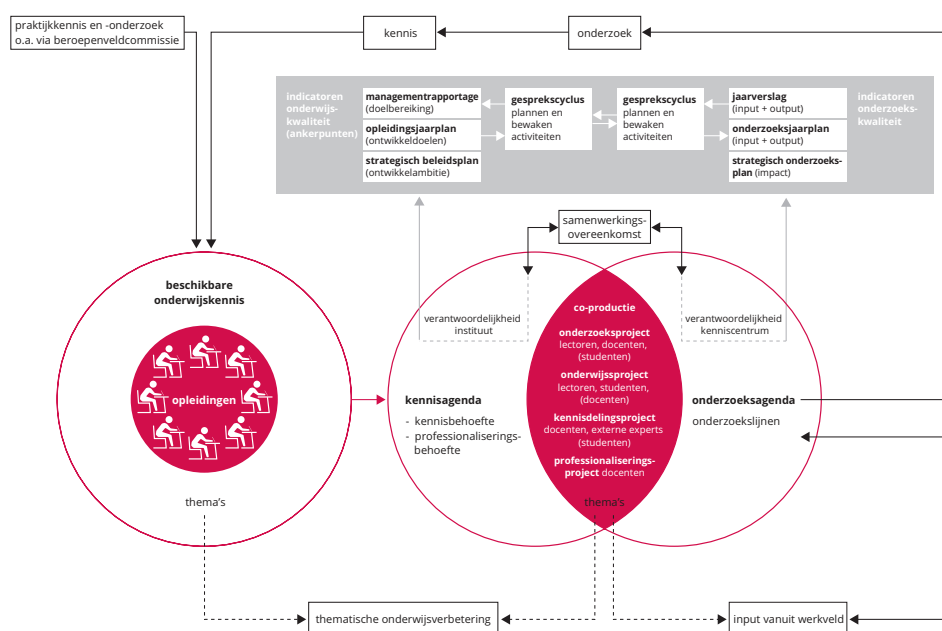
- Organisatie en kwaliteit van onderzoek
- Personeelsbeleid in verband met onderzoek
- Middelen en voorzieningen voor en ondersteuning van onderzoek
- Beleid op het terrein van kennisdeling en communicatie

Een aantal van de genoemde punten is verder uitgewerkt in separate notities, waarnaar wordt verwezen.

Organisatie en kwaliteit van het onderzoek

ONDERWIJS EN ONDERZOEK WEDERZIJDIG AFHANKELIJK

Kenniscentra, opleidingen en partners uit het werkveld werken op programmatische wijze samen aan reële en complexe vraagstukken uit de beroepspraktijk ten behoeve van het onderwijs. Deze samenwerking is vastgelegd in samenwerkingsovereenkomsten en strategische plannen, die onderdeel uitmaken van de vierjarige beleidscyclus van de hogeschool. Een grafische weergave van deze samenwerking is te zien in onderstaand schema.

Schema 1. Samenwerking in driehoek onderwijs, onderzoek en beroepenveld

Instituten zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs, inclusief het onderwijs van de onderzoekslijn: de kwaliteit en beoordeling van het onderzoek verricht in het kader van het opleiden van studenten en getoetst in NVAO-standaard 3. Onderzoek is verweven in het hoofddeel van de opleiding; beperkt zich niet tot de keuzeruimte. Alle studenten komen in het curriculum in aanraking met onderzoek via onderzoeksleerlijnen en projecten waarin zij kunnen kennismaken en oefenen met methoden en technieken. De beoordeling van het onderzoek dat studenten in

het kader van hun opleiding verrichten als onderdeel van het onderwijsprogramma, is de verantwoordelijkheid van instituten.

De uitvoering van dat onderzoek is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van kenniscentra en opleidingen. Deze onderzoeksactiviteiten vallen immers onder het onderwijsprogramma en binnen de gezamenlijk opgestelde kennis- en onderzoeksagenda's.

De kennisagenda van een instituut is gebaseerd op de kennisbehoeften van de bachelor- en masteropleidingen. Deze kennisbehoefte komt voort uit de vakinhoud en de visie op onderzoek in relatie tot de opleidingsspecifieke beroepspraktijk. In overleg met het kenniscentrum of kenniscentra en de beroepspraktijk benoemt het instituut, al of niet in gezamenlijkheid met andere instituten, thema's waarin de kennisagenda gevat kan worden.

Daarnaast is de professionaliseringsbehoefte vanuit het instituut verwerkt in een professionaliseringsagenda (of -plan). Het instituut maakt op basis van de kennisagenda en professionaliseringsagenda afspraken met het kenniscentrum over de bijdrage die het kenniscentrum levert aan het realiseren van deze agenda's. De kennisagenda en professionaliseringsagenda zijn onderdeel van het strategisch beleidsplan van het instituut. In het managementcontract (macon) tussen instituut en College van Bestuur (CvB) worden afspraken gemaakt over de onderzoeksactiviteiten.

Kenniscentra zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van de door het kenniscentrum uit te voeren onderzoeksprojecten. Op basis van de kennisagenda's van de instituten en de gezamenlijk gekozen thema's stellen kenniscentra een onderzoeksagenda op; een strategisch onderzoeksplan (voor een periode van vier jaar). Dit beschrijft welke onderzoeksactiviteiten het kenniscentrum met instituten gaat ontwikkelen, en welke met derden.

Voorgaande vraagt om een wederzijdse gezagsvolle (advies)relatie en komt tot stand in een iteratief proces. Er is sprake van co-creatie: opleidingen formuleren helder wat zij willen en er is consensus tussen instituut en kenniscentrum over de thema's van onderzoek. De kennis- en onderzoeksagenda's zijn onderling afhankelijk en kunnen worden bijgesteld gedurende de planperiode.

Samen werken aan de kwaliteit van onderzoek is vormgegeven in de planning en control cyclus van Hogeschool Rotterdam. De indicatoren geven een beeld van de stand van zaken over het onderzoek van de hogeschool. Ze zijn het startpunt voor het gesprek over kwaliteit van onderzoek, tussen CvB, kenniscentrum en het instituut, net zoals de Ankerpunten dat zijn voor de kwaliteit van onderwijs in het gesprek tussen CvB en het instituut.

CENTRES OF EXPERTISE

Rond elk van de beide speerpunten (Haven en Zuid), waarmee Hogeschool Rotterdam zich verbindt, is een Centre of Expertise (CoE) gevormd als stabiel kader voor programmatische bundeling van op innovatie gerichte activiteiten. In het CoE werken opleidingen, kenniscentra en partners uit het werkveld samen. De CoE's vergroten de articulatiekracht van de hogeschool en ze bieden een leer- en experimenteercontext voor studenten, docenten, onderzoekers en stakeholders uit het werkveld. Ze dragen bij aan de thematische verkleuring van onderwijs- en onderzoeksprogramma's. Ook dragen de CoE's bij aan het vergroten van de onderzoekscapaciteit en leveren zij een bijdrage aan de interne en externe innovatiebehoefte. Van opleidingen en kenniscentra wordt verwacht dat zij zich actief verbinden met de genoemde speerpunten en bijdragen aan de CoE's. Een CoE heeft een andere

organisatie dan opleidingen en kenniscentra binnen de hogeschool en daarmee ook een ander systeem van kwaliteitszorg en verantwoording.

BELEIDSCYCLUS

De uitgangspunten van het systeem van kwaliteitszorg van de hogeschool gelden ook voor het domein van onderzoek. Dat betekent dat in de cyclus van planning & control systematisch werken aan verbetering van kwaliteit centraal staat. Op elk niveau (College van Bestuur, programmadirectie, programmalijnen) wordt de plan-do-check-act-cyclus (PDCA) doorlopen. In die cyclus wordt systematisch gekeken hoe het onderzoek zich ontwikkelt en op welke wijze de actualiteit in de beroepspraktijk wordt verwerkt in de programmering.

In de vierjarige strategische beleidscyclus staat de impact van het onderzoek centraal. De impact indicatoren meten de meerwaarde van het onderzoek voor studenten, medewerkers, het beroepenveld en de maatschappij of wetenschap. Ieder kenniscentrum gebruikt daarom dezelfde impact indicatoren en benoemt de doelen (= norm) daarop in het strategisch onderzoeksplan. Het College van Bestuur stelt de strategische plannen van kenniscentra en instituten vast.

Aan de voortgang op deze Impact indicatoren geeft de hogeschool invulling via de jaarlijkse monitoring van Output indicatoren. Kenniscentrum en instituut kiezen gezamenlijk de Output indicatoren die passen bij de aard en doelstelling van het kenniscentrum en de kennisagenda van het instituut. In het onderzoeksjaarplan nemen kenniscentra hun Output indicatoren en eigen streefwaarden op, en benoemen ze de instrumenten die worden gebruikt om Output te meten. Het onderzoeksjaarplan wordt besproken met relevante instituten en in het managementcontract met het College van Bestuur bekrachtigd.

Daarnaast levert de hogeschool haar bijdrage aan landelijke kennisdeling en de verdere ontwikkeling van praktijkgericht onderzoek door jaarlijks informatie over de inzet van mensen en middelen te delen met Vereniging Hogescholen. De informatie ten aanzien van de (ontwikkeling van) Input indicatoren wordt op hogeschoolniveau verzameld. Kenniscentra geven in het onderzoeksjaarplan weer welke middelen en menskracht zij willen inzetten voor hun onderzoek. In het jaarverslag geven kenniscentra een overzicht van de resultaten op de Input indicatoren voor het eigen kenniscentrum en de Output indicatoren zoals geformuleerd in het onderzoeksjaarplan.

Plandocument	Inhoud	Verantwoordelijke	In samenwerking met
Strategisch onderzoeksplan	Impact Eigen streefwaarden op HR-brede indicatoren	Kenniscentrum	Instituten en beroepenveld
Onderzoeksjaarplan (met Macon en begroting)	Output Keuze indicatoren en streefwaarden	Kenniscentrum	Instituten en beroepenveld
	Input Planning inzet mensen en middelen	Kenniscentrum	Instituten en beroepenveld
Jaarverslag	Impact Voortgang op streefwaarden Output Verantwoording resultaten Input Weergave inzet mensen en middelen		

Tabel 1. Plandocumenten kenniscentra

Vanwege de uiteenlopende omvang van kenniscentra kiest de hogeschool ervoor nog geen gezamenlijk streefpercentage of bandbreedte bij de indicatoren op te nemen. Kenniscentra verantwoorden ten minste elke vier jaar de resultaten en impact van het werk op basis van de streefwaarden die zij in hun strategisch plan ten aanzien van de kwaliteitsindicatoren hebben geformuleerd. In het jaarverslag geven de kenniscentra de voortgang op de gestelde streefcijfers weer. Op deze manier kan niet alleen de impact of verandering worden beoordeeld, maar ook de activiteiten, bijdragen en contacten die leiden tot de uiteindelijke impact. Wanneer daartoe aanleiding is op basis van het jaarverslag of ontwikkelingen in de kennisagenda's van instituten kan het strategisch onderzoeksplan worden bijgesteld.

De verdere uitwerking van de genoemde punten is vastgelegd in het Handboek Kwaliteit Onderzoek.

MONITORING EN EVALUATIE

Kenniscentra kennen net als opleidingen een externe kwaliteitstoets, vastgelegd in het brancheprotocol kwaliteitszorg onderzoek (BKO). Deze externe kwaliteitstoets, die wordt uitgevoerd door de VKO, toetst niet de inhoudelijke kwaliteit van het onderzoek maar beantwoordt de vraag in hoeverre de hogeschool de kwaliteit van het onderzoek adequaat borgt. Onderdeel van de kwaliteitszorg op onderzoek van de hogeschool vormt de inhoudelijke beoordeling van de kwaliteit van het onderzoek door onafhankelijke, externe deskundigen. Elk kenniscentrum laat eens per zes jaar de kwaliteit van haar onderzoek beoordelen. Hogeschool Rotterdam commiteert zich eraan de beoordelingen van onafhankelijke, externe deskundigen over de kwaliteit van het onderzoek en de kwaliteitszorg van onderzoek openbaar te maken.

Daarmee alternerend voert het auditteam Auditing, Monitoring & Control (AMC) van de dienst Concernstaf (CCS) audits uit bij de kenniscentra. De vijf standaarden uit het BKO-kader zijn bij deze audit leidend: het onderzoeksprofiel en het onderzoeksprogramma, de organisatie van de onderzoekseenheid, de methodische kwaliteit van het onderzoek, de resultaten en impact van het onderzoek en de kwaliteitsborging.

De meerjarenplanning van visitaties, audits, monitors bij kenniscentra en beoordeling van de Kritische Reflectie is opgenomen in de meerjarenplanning 2015-2021 AMC. Elk kenniscentrum heeft twee contactpersonen bij het AMC, zij maken in overleg afspraken over planning en uitvoering van audits, monitors en de beoordeling van de Kritische Reflectie (het overzicht van contactpersonen staat in de notitie Contactpersoon AMC instituut en kenniscentrum. De werkwijze van het auditteam is beschreven in het Handboek AMC 2015.

De professionals

LECTOREN

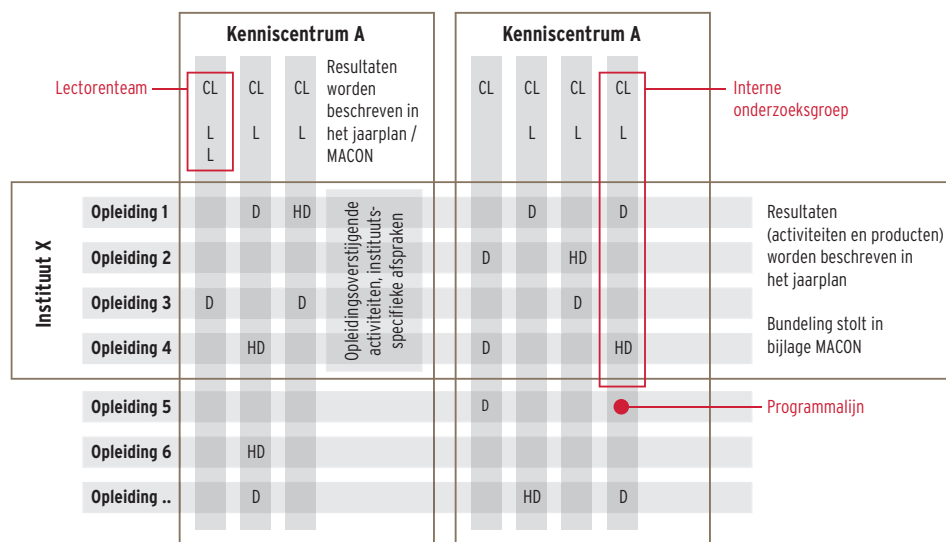
Zoals hierboven reeds aangegeven zijn de kenniscentra de thuisbasis van de lectoren. Elk kenniscentrum wordt gestuurd door een budgetverantwoordelijke programmadirecteur. De lectoren zijn werkzaam binnen het kenniscentrum en werken samen met docenten aan onderzoeksactiviteiten in het onderwijsprogramma. Samen met hoofddocenten hebben zij de opdracht om onderwijs en onderzoek met elkaar te verbinden om zo het onderwijs te verrijken en te verdiepen. De programmalijnen van het onderzoeksprogramma worden aangestuurd door lectoren met coördinerende taken.

Lectoren werken in teamverband (met elkaar en met docenten) aan de uitvoering van het onderzoeksprogramma en de onderzoeksactiviteiten in het onderwijs. De lector heeft een grote expertise en geniet intern en extern gezag op het eigen inhoudelijke domein. De lector heeft vijf resultaatgebieden: bijdragen aan het onderwijs, onderzoek doen, professionalisering, kennis delen met de beroepspraktijk en externe middelen genereren. De lector is rolmodel voor docenten en onderzoekers en is zichtbaar voor studenten in het onderwijs.

Alle lectoren hebben, naast hun aanstelling bij Hogeschool Rotterdam, een aantoonbare substantiële verbinding met de relevante beroepspraktijk. Alle lectoren zijn gepromoveerd.

Het College van Bestuur stelt lectoren aan binnen de in de strategische documenten opgenomen planning, op voordracht van een benoemingscommissie. In deze benoemingscommissie hebben in elk geval een lid van het College van Bestuur, directeurs van relevante instituten, externe deskundigen en de programmadirrecteur van het kenniscentrum zitting. De programmadirrecteur is verantwoordelijk voor het benoemingsproces en wordt daarbij ondersteund door het bedrijfsbureau Ondersteuning Kenniscentra en Expertisecentrum Maatschappelijke innovatie (OKC) en de dienst Onderwijs & Ontwikkeling (OeO).

De hogeschool breidt het functiehuis uit met een functie van lector schaal 14. Dit is een functie binnen de kenniscentra waarin de ontwikkeling op de inhoud centraal staat. Hiermee ontstaat er een functiereeks voor lectoren. Het creëert flexibiliteit voor het aanstellen van lectoren op verschillende functieniveaus en biedt de mogelijkheid om tijdelijk actuele, specialistische en hoogwaardige expertise aan te trekken. De functie staat open voor zowel interne als externe kandidaten.

Schema 2. Samenwerking in onderzoek

DOCENTEN

Docenten, kerndocenten, hogeschooldocenten en hoofddocenten zijn belangrijke schakels in het verbinden van onderwijs, onderzoek en de praktijk. Zij creëren de leeromgeving die studenten uitdaagt een kritische, onderzoekende en ondernemende houding te ontwikkelen. Zij begeleiden studenten bij het doen van onderzoek. Een deel doet, al dan niet samen met studenten, onderzoek onder leiding van een lector.

De groep hoofddocenten neemt een spilfunctie in. Zij hebben de expliciete opdracht om samen met lectoren onderzoek en onderwijs met elkaar te verbinden. De meeste hoofd-docenten zijn in dienst van de onderwijsinstellingen. Voor hun bijdrage aan het onderzoeks-programma van het kenniscentrum worden zij functioneel aangestuurd door de coördinerend lector van de betreffende programmalijn. In de plannings- en beoordelingscyclus wordt de lector betrokken bij de gesprekken en de besluiten op basis daarvan.

Alle genoemde aspecten inclusief de functieprofielen en benoemingsprocedures worden nader uitgewerkt en opgenomen in het HRM-beleid van Hogeschool Rotterdam. De planning hiervan is opgenomen in de notitie HRM en Praktijkgericht Onderzoek.

Middelen, voorzieningen en ondersteuning

De hogeschool ontvangt vanuit het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap geoordeelde middelen ten behoeve van onderzoek. Het gaat hierbij jaarlijks om een bedrag van ongeveer 5 mln euro ten behoeve van onderzoek en innovatie. Deze middelen worden toegewezen aan de kenniscentra en worden aangewend voor het aanstellen van (associate) lectoren, een beperkt aantal onderzoekers/ hoofddocenten en voor de financiering van de ondersteuning (max 20%). De verdeling (meerjarig) van de middelen over de kenniscentra is een strategische keuze van het College van Bestuur (CvB). In beginsel wordt uitgegaan van een gelijke verdeling over de vijf kenniscentra. Het CvB kan bij de feitelijke toekenning rekening houden met de volgende elementen: het aantal studenten, het aantal docenten, het aantal opleidingen, de onderlinge verwantschap tussen de curricula van opleidingen en de positionering van de gekozen thema's. Daarnaast ontvangt de hogeschool jaarlijks een bedrag van 400k voor het aanstellen van promovendi, dat voor dat doel besteed wordt conform de daartoe vastgestelde aanvraag- en toewijzingsprocedure.

Om de doelen rond praktijkgericht onderzoek te realiseren is de inzet van docenten vereist. Deze inzet wordt gefinancierd vanuit de middelen die worden toegewezen aan de opleidingen. Op hogeschoolniveau wordt hier minimaal 10% van de totale loonsom van docerend personeel aan besteed. Afhankelijk van de concrete situatie bij de betrokken opleiding wordt die inzet verdeeld over verschillende activiteiten die met onderzoek verbonden zijn. Daaronder vallen, naast inzet van docenten bij onderzoeksprojecten bij kenniscentra, ook activiteiten zoals ontwikkelen van een onderzoeksleerlijn, professionele ontwikkeling rond onderzoek en (met studenten) werken aan opleidingseigen onderzoeksprojecten. Over de totale inzet van de genoemde middelen worden afspraken gemaakt tussen elk instituut en het College van Bestuur. Specifieke afspraken over de inzet van docenten bij onderzoek in kenniscentra worden gemaakt en vastgelegd tussen instituten en kenniscentra. Belangrijk is hierbij om op te merken dat de docenten niet administratief gedetacheerd worden naar de kenniscentra.

Verwerving van externe middelen is gericht op rechtstreekse bijdragen van betrokken bedrijven/instellingen aan het praktijkgericht onderzoek door middel van inzet van personeel om niet en/of sponsoring van lectoraten. Daarnaast zijn de inspanningen gericht op het verwerven van subsidies voor specifieke projecten uit het onderzoeksprogramma. De hierdoor verworven externe middelen worden toegewezen aan de kenniscentra.

Ook de extern verworven middelen van de twee genoemde Centres of Expertise zijn relevant, want deze kunnen worden ingezet voor onderzoek-gerelateerde activiteiten waaraan uit kenniscentra en opleidingen wordt bijgedragen.

De hogeschool draagt zorg voor het ter beschikking stellen van adequate voorzieningen aan de kenniscentra. Het gaat daarbij om huisvesting, IT-voorzieningen en mediatheken.

De ondersteuning van kenniscentra wordt zo veel mogelijk conform die voor opleidingen ingericht. Dat betekent dat de centrale diensten van de hogeschool ook de kenniscentra ondersteunen en dat de kenniscentra daarnaast een beperkt en gebundeld eigen secretariael en administratief ondersteuningsapparaat hebben (OKC).

Een en ander is nader uitgewerkt in de notitie over Middelen en voorzieningen voor kenniscentra.

Kennisdeling

Voor het delen van onderzoeksresultaten hanteert Hogeschool Rotterdam het principe van Open Access. Dit betekent dat onderzoeksresultaten worden verwerkt in onderwijs- en scholingsprogramma's en publiek worden gemaakt via een breed scala aan kennisproducten. OKC en dienst OeO (auteurs informatiepunt) ondersteunen de kenniscentra op het gebied van kennisdeling en publicatie.

Beleid rondom kennisdeling en publiceren maakt onderdeel uit van het project Kennismanagement (deelproject van het projectplan 'Implementatie onderzoeksbeleid Hogeschool Rotterdam').